

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«ПРОФЕСІЙНА УСПІШНІСТЬ В БІЗНЕСІ»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності,	075 Маркетинг
Тип і назва освітньої програми	Маркетинг
Курс, семестр	3 курс, 6 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4 Загальна кількість годин – 120, із яких: денна форма здобуття освіти: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
ННІ / факультет, кафедра	Навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра підприємництва і права
Контактні дані розробників	Викладач: Волкова Неля , к.е.н., доцент Контакти: ауд. 484 (навчальний корпус 4) volkova.nelia@pdaa.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/volkova-nelya-vasylivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	вибіркова фахова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	відсутні
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
Програмні результати навчання	ПРН 13. Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

ОК сприяє вдосконаленню комунікаційних вмінь, навичок управління часом, емоційного інтелекту, командної роботи, критичного мислення та вирішення проблем. Студенти також розвивають лідерські якості, що допомагає їм ефективно співпрацювати, приймати рішення та досягати поставлених цілей у бізнес-середовищі. Завдяки цим навичкам вони стають більш адаптивними, відповідальними та успішними у своїй кар'єрі.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

формування у студентів знань, навичок та компетенцій, необхідних для досягнення професійного успіху в умовах сучасного бізнес-середовища.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Особистість і успішність в бізнесі
Тема 2. Психологічні умови досягнення професійної успішності
Тема 3. Тімбілдинг та командна робота для професійної успішності
Тема 4. Ефективне лідерство
Тема 5. Мистецтво переконання
Тема 6. Управління якістю роботи для професійної успішності
Тема 7. Сутність та форми ділового партнерства для професійної успішності
Тема 8. Презентація у бізнесі як інструмент формування спільності бачення партнерів

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи: лекція, розповідь-пояснення; *бесіда;* *наочні методи:* ілюстрування; демонстрування; *практичні методи:* вправи; практичні роботи; робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анування, підготовка реферату, *методи формування пізнавальних інтересів:* створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду;

навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації; метод відповідей на запитання і опитування думок здобувачів вищої освіти, **методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності:** роз'яснення мети навчальної дисципліни; висування вимог до вивчення дисципліни; оперативний контроль; **інтерактивні методи:** дискусії, диспути; проектування професійних ситуацій; рольові і ділові ігри; кейс-метод; «Мозковий штурм»; **комп'ютерні і мультимедійні методи:** використання мультимедійних презентацій; **методи усного контролю:** усне опитування, бесіда; **методи письмового контролю:** контрольна робота; **методи самоконтролю:** самостійний пошук помилок; самоаналіз; визначення пріоритетних напрямів власного навчального процесу.

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Забезпечення об'єктивності оцінювання здобувачів вищої освіти здійснюється шляхом застосування накопичувальної системи нарахування балів оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти з кожної теми освітнього компоненту впродовж семестру та достовірної фіксації результатів оцінювання у журналі обліку аудиторної навчальної роботи та завершується заліком із занесенням у відомість обліку успішності.

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання

Перескладання видів робіт відбувається відповідно до вимог Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf>) та Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті (<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaprocinyuvannyarezultativnavchannyazdobuvachivvyshchoiosvityvpdau.pdf>). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

Практичні завдання, завдання із самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Здобувач вищої освіти може бути недопущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни у разі набрання кількості балів менше ніж межа незадовільного навчання. Кафедра на своєму засіданні приймає рішення про недопущення такого здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни та повідомляє про це директорат навчально-наукового інституту, шляхом подання витягу з протоколу засідання кафедри. Директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням не допускає здобувача вищої освіти до семестрового контролю з відповідної навчальної дисципліни. Здобувач вищої освіти, який був не допущений до семестрового контролю з певної навчальної дисципліни, має підсумкову академічну заборгованість. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин із дозволу директорату. Повторне проходження контрольного заходу для ліквідації підсумкової академічної заборгованості допускається не більше двох разів із навчальної дисципліни: один раз викладачеві, другий – комісії, яку формує директор навчально-наукового інституту за участю викладачів відповідної кафедри. Отримана оцінка у разі другого повторного проходження контрольного заходу є остаточною;

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої

	<p>освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.</p>
<p>- щодо відвідування занять</p>	<p>У відповідності до Положення про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/10012021_polozhennyaproosvitniyprocespravlene.pdf відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування занять здобувачами здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача. Контроль за відвідуванням здобувачами вищої освіти навчальних занять здійснює директор інституту.</p>
<p>- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти</p>	<p>На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті перед опануванням даної освітньої компоненти. Визнання набутих результатів навчання або відмова у їх визнанні. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.</p>
<p>- щодо оскарження результатів оцінювання</p>	<p>Відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555_polozhennyaprooscinuivannya2023.pdf, студенти мають право оскаржувати результати поточного або семестрового контролю, якщо вони не погоджуються з отриманою оцінкою. Після оголошення результатів студент може звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо оцінки. Якщо в процесі обговорення не вдається вирішити спірну ситуацію, здобувач освіти має право оскаржити результати контрольних заходів. Підставами для оскарження можуть бути випадки недотримання викладачем встановленої системи оцінювання, зазначеної в робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання, або наявність конфлікту інтересів, про існування якого студент не був і не міг бути обізнаним до проведення оцінювання. Оскаржити результат можна не пізніше наступного робочого дня після його оголошення.</p>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Бунік В. Свідоме лідерство: характеристика та етапи становлення. Академія гостинності. 2020. № 6. С. 60–65.
2. Вербовська Л. С., Боднар Г. Ф., Микитюк Н. Є. Технології лідерства в організації : конспект лекцій. Івано-Франківськ : Вид-во «ІФНТУНГ». 2021. 80 с.
3. Гоулман Д. Емоційний інтелект у бізнесі; пер. з англ. Ю. Шекет. Х. : Віват, 2021. 528 с.
4. Жигайло Н., Кохан М., Данилевич Н. Психологія бізнесу. Навч. посібн. Львів: ВЦ ЛНУ імені Івана Франка, 2019. 308 с.

5. Психологія професійної діяльності: підручник / за ред. С. К. Шандрука. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 256 с.
6. Психологія успішності особистості в бізнесі: метод. рек. до курсу для здобувачів 3-го освітньо-кваліфікаційного рівня (доктор філософії) спец. 053 «Психологія». Одес. нац. ун-т імені І. І. Мечникова, Ф-т психології та соціальної роботи. Одеса: ОНУ, 2021. 33 с.

Допоміжні

1. Васильєва О. А. Психологія ділового спілкування: навчально-методичний посібник. Ізмаїл: ІДГУ, 2018. 177 с.
2. Волкова Н.В., Махмудов Х.З., Михайлова О.С. Використання аутстафінгу та аутсорсингу в українському правовому полі для розвитку торгівлі та ІТ. *«Наукові інновації та передові технології» (Серія «Управління та адміністрування», Серія «Право», Серія «Економіка», Серія «Психологія», Серія «Педагогіка»)*. 2024. № 9(37) 2024. С. 302 – 314. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9\(37\)-302-313](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2024-9(37)-302-313)
3. Махмудов Х.З., Волкова Н.В. Бенчмаркінг в контексті конкурентного розвитку аграрних підприємств. *Наукові інновації та передові технології*, № 1(3). 2022. 156-164. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-1\(3\)-156-164](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2022-1(3)-156-164)
4. Волкова Н.В., Михайлова А.Б. Сучасні методи розвитку персоналу підприємства. Управління ресурсним забезпеченням господарської діяльності підприємств реального сектору економіки : матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції з міжнародною участю, 17 листопада 2021 р. Полтава : ПДАУ, 2021. С. 401–402.
5. Волкова Н.В., Панченко П.О. Роль та значення соціальних навичок у розвитку емоційного інтелекту публічного службовця. *Територія науки: зб. матеріалів наукових досліджень молодих учених [кафедри публічного управління та адміністрування] Полтавського державного аграрного університету*. Випуск 1. Квітень 2022 р. Полтава, ННІ ЕУПІТ, 2022. С. 28-31.
6. Самойлик Ю.В., Волкова Н.В., Жолоб М.В. Імідж посадових осіб органів місцевого самоврядування як чинник ефективних комунікацій. Матеріали II Міжнародної науково-практичної конференції «Тенденції та перспективи розвитку менеджменту в умовах глобальних викликів». 31 травня 2022 р. м. Херсон. / Херсонський державний аграрно-економічний університет. С. 91-93.
7. Лідерство у 21-му столітті. URL.: <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/ua/Documents/humancapital/Deloitte-Global-Human-Capital-Trends-2019-3.pdf>
7. Світлична А.В., Волкова Н.В. Конкурентоспроможність персоналу як основний чинник підвищення ефективності діяльності підприємства. Інноваційні рішення в економіці, бізнесі, суспільних комунікаціях та міжнародних відносинах: матеріали II Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (21 квітня 2022 р.): у 2 т. Т. 1. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2022. С. 275-279.
8. Волкова Н.В., Михайлова О.С., Писаренко С.В. Формування інформаційно-комунікаційної компетентності майбутніх фахівців економічного профілю. Матеріали 53-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Сучасні освітні технології та інноваційні методики навчання в підготовці здобувачів вищої освіти: досвід та перспективи» (23-24 лютого 2022 р.). Полтава: ПДАУ, 2022. С.118-120.
9. Петрінко В.С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с.

Інформаційні ресурси

1. Психологічні особливості самоактуалізації особистості. 2020. URL: 862-Article Text-1104-1-10-20200303.pdf
2. Криза професійного становлення особистості. URL: https://studopedia.com.ua/1_52406_krizi-profesiynogo-stanovlennya-osobistosti.html. <http://managment-study.ru/predpriyatiekak-sistema.html>
3. Як ефективно впровадити систему мотивації для персоналу URL: <https://blog.agrokebety.com/yak-efektyv>
4. Як мотивувати людину з урахуванням її темпераменту. URL: <http://gradeup.org.ua/2020/11/30>.
5. Управління та керівництво командами. <https://studfile.net/preview/5288078/page:48>.

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри підприємництва і права протокол від 15 № 13.01.2025 р.

Додаток до силябусу

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти		Разом
	Виконання вправ на практичних заняттях	Реферат/ презентація	
Тема 1. Особистість і успішність в бізнесі	10	10	10
Тема 2. Психологічні умови досягнення професійної успішності	10		10
Тема 3. Тімбілдинг та командна робота для професійної успішності	10		10
Тема 4. Ефективне лідерство	10		20
Тема 5. Мистецтво переконання	10	10	10
Тема 6. Управління якістю роботи для професійної успішності	10		10
Тема 7. Сутність та форми ділового партнерства для професійної успішності	10		10
Тема 8. Презентація у бізнесі як інструмент формування спільності бачення партнерів	10		20
Разом	80	20	100

Шкала та критерії оцінювання виконання вправ на практичних заняттях

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	Висока активність на занятті, прояв підприємницької та управлінської ініціативи. Самостійне та аргументоване прийняття рішень у практичних завданнях, відповідальність за їх реалізацію. Вміння виявляти, аналізувати та ефективно розв'язувати проблеми, пропонувати нестандартні та креативні рішення. Інтеграція знань у реальні бізнес-ситуації, здатність оцінювати наслідки прийнятих рішень. Повністю досягнуто визначені результати навчання.
7-8	Демонструє ініціативність та самостійність у виконанні більшості завдань, приймає рішення і частково обґрунтовує їх наслідки. Виявляє підприємницьке мислення, але іноді потребує коригування підходів або додаткового аналізу. Відповідальність за результати діяльності проявляється, але не завжди на високому рівні. Досягнуто більшу частину запланованих результатів навчання.
5-6	Помірна активність, виконання завдань здебільшого механічне, без глибокого аналізу та ініціативності. Часткова готовність брати відповідальність за власні рішення, однак є суттєві неточності або помилки у підходах до розв'язання проблем. Підприємницьке та управлінське мислення проявляється слабо або епізодично. Лише частково забезпечене досягнення запланованих результатів навчання.
0-4	Пасивна участь у заняттях, відсутність ініціативності та самостійності у виконанні завдань. Немає проявів відповідальності за результати своєї діяльності. Відсутність критичного мислення, підприємливості та управлінської ініціативи. Виконання завдань на низькому рівні або взагалі відсутнє. Досягнення програмних результатів неможливе.

Шкала та критерії оцінювання підготовки реферату/презентації

Кількість балів	Критерії оцінювання
9-10	на високому рівні – здобувач демонструє здатність аналізувати ситуації та гнучко адаптувати свій підхід до вирішення професійних завдань. Матеріал викладено логічно і самостійно, із вираженою підприємницькою та управлінською ініціативою. Висловлює оригінальні ідеї, що сприяють професійному розвитку, ефективно використовує різноманітні джерела інформації. Реферат/презентація добре структуровані, оформлення відповідає встановленим вимогам, а здобувач на захисті роботи демонструє здатність відповідати за результати своєї діяльності.
7-8	на середньому рівні – здобувач демонструє знання та розуміння основних положень, але ініціатива проявляється не завжди. Матеріал викладено логічно, проте з деякими недоліками; адаптація підходу до вирішення професійних завдань відбувається не завжди ефективно. Підбір джерел інформації має окремі труднощі, оформлення реферату/презентації задовільне, але з незначними дефектами. Мовленнєве оформлення містить окремі помилки, проте загалом роботі притаманний потенціал для подальшого професійного зростання.
5-6	на достатньому рівні – демонструє поверхневі знання з теми та обмежену здатність адаптувати підхід до вирішення завдань. Підприємницька та управлінська ініціатива проявляється мінімально, висновки є неповними, а виклад матеріалу містить окремі незначні помилки. Оформлення реферату/презентації частково не відповідає вимогам, а список використаних джерел містить суттєві неточності або застарілі позиції, що може негативно впливати на формування професійних компетенцій.
0-4	на низькому рівні – здобувач демонструє поверхневі знання, відсутність ініціативи та здатності відповідати за результати своєї діяльності. Робота містить численні помилки, оформлення і зміст не відповідають вимогам, список джерел є неповним або застарілим, що свідчить про відсутність навичок самостійного пошуку інформації та управлінської ініціативи.